

Balada de la frontera

Ivan Carbonell Iglesias

Dibuixos de Naranjalidad

ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Balada de la frontera*, d'Ivan Carbonell Iglesias. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teua vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en la fitxa del llibre en el web www.bromera.com, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per a resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per a fonamentar les teues opinions, inventar històries i fer uns treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Au, va, acompanya'ns!

LECTURA
activa

COMPRESIÓ LECTORA

1. A quin gènere o gèneres novel·lístics pertany el llibre que has llegit? Justifica la resposta.

2. El temps de la novel·la és majoritàriament lineal, però hi ha un capítol on trobem un salt temporal evident. Quin és?

3. La primera part del títol de cada capítol fa referència als personatges que hi intervindran. Relaciona cada avantítol amb un personatge.

La companyia •	• Llorenç de Palol
Els caçadors •	• Sagrari
La pedra lunar •	• Abraham Avinçaprut
L'aprenenta de bruixa •	• Pere Montaverner
El monestir •	• Roderic Marimon

4. A quins personatges històrics que apareixen en la novel·la corresponen aquests fets destacats?

.....: Fou el successor d'Alfons el Franc a la Corona d'Aragó. Va conquerir Múrcia i va incorporar-hi la part nord al Regne de València. També va ser un gran diplomàtic i va compondre peces trobadoresques.

.....: Fou el més famós i victoriós almirall de l'Armada Reial durant la guerra naval de Sicília. Va servir cinc reis diferents: Jaume I, Pere III, Alfons III, Jaume II i Frederic II de Sicília. Li va ser concedit el comtat de Cocentaina com a premi per la seua trajectòria militar.

5. Explica què era la Corona d'Aragó i marca en el mapa els territoris que en formaven part el 1303.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Creus que la decisió de Roger de Llúria d'enviar la companyia per una via entre muntanyes en comptes de fer-ho pel camí reial és encertada? Elabora la resposta a partir d'aquest fragment.

No us enganyaré; el camí transcorre per algun paratge ombrívol d'aquells que hom diu que és encantat, però no passeu ànsia; ni existeix aquest encant ni tampoc caminareu desprotegit.

.....
.....
.....
.....

7. L'almogàver Balasquí és més fidel a Roger de Llúria o als diners que cobrarà per la seua missió? Contesta i busca un fragment del llibre que justifique la resposta.

.....
.....
.....
.....

8. El llibre està dedicat a J. R. R. Tolkien, l'autor d'*El senyor dels anells*. Quines semblances trobes entre les dues novel·les? La història et recorda a algun altre llibre, pel·lícula o sèrie?

Semblances →

.....
.....
.....

Altres llibres, pel·lícules o sèries →

.....
.....
.....

9. Quin d'aquests personatges és tractat de manera irrespectuosa al llarg de la novel·la? Per què?

Rogeró Pere

Berenguer Riutort

Llorenç de Palol

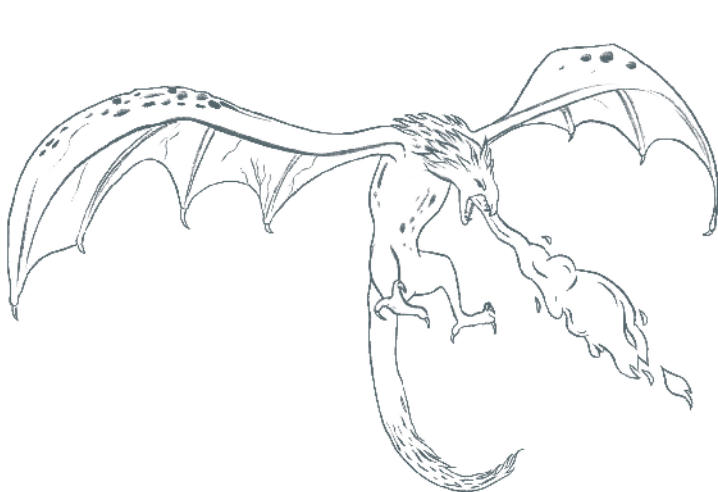
.....
.....
.....

10. Creus que Rogeró s'ha enamorat de Sagrari? I Roderic Marimon? Penses que ocorrerà alguna cosa entre aquests personatges?

.....
.....
.....
.....

11. Esmenta tres moments de la lectura que recordes per alguna raó especial i explica breument per què t'han cridat l'atenció.

.....
.....
.....
.....

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessites.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. S'ha eliminat la puntuació del fragment següent. Puntua'l sense consultar el llibre i fes-ne una lectura en veu alta. En acabant, compara la teua puntuació amb la d'un altre company. El fragment conserva el mateix significat? Consulta el fragment original al final del capítol «La vella Nària. Ombres en el bosc» i comprova si us heu acostat o allunyat molt de la puntuació original.

un espia ho va meditar uns segons
no era habitual entropessar amb
un espia nocturn no havia sentit
els peus d'aquell home trepitjar
les fulles del bosc com era possible
això o ella es feia vella o aquell espia
era realment hàbil a qui devia servir
amb tanta destresa en tot cas era
un altre senyal que li deia que havia
d'allunyar-se d'aquell paratge sempre
perillós i tornar ja a casa hi havia
massa perills entre el fullam

2. Formeu grups de quatre i repartiu-vos els quatre paràgrafs de la profecia del capítol del mateix nom. Cada un haurà de llegir el seu fragment amb un ritme i una intenció diferents. Per exemple: lent i solemne, ràpid i enfadat, trist i amb moltes pauses, cantant, etc.
3. Quines veus tenen els integrants de la companyia? Feu un nou grup de sis persones per tal d'interpretar els personatges de Rogeró, Gilabert de Puigdesvalls, Roderic Marimon, Segimon Portbou, Balasquí i el narrador en el capítol «La companyia. Soroll». La vostra interpretació ha d'anar lligada a la descripció de cada personatge.

LECTURA DIALOGADA

- 1. Amb l'ajuda del professor o professora, acordeu una data per a rellegir el llibre. Cada un, de manera individual, ha de subratllar aquelles oracions o fragments que li criden l'atenció, que trobe especialment difícils o que parlen de temes interessants per a ser discutits entre tota la classe.**

Ja a l'aula:

- Seieu en rogle per a començar l'activitat.
- Trieu un company o companya perquè modere la tertúlia.
- Per torns, aneu llegint els fragments que us hagen cridat l'atenció i digueu per què.
- Després de cada lectura, establiu un diàleg i doneu les vostres opinions.

- 2. Mireu el vídeo «Ivan Carbonell recomana» en el canal de YouTube de l'IES Ravatxol. Organitzeu-vos per grups i comenteu el que explica l'autor del llibre.**

- Per què penseu que ha triat aquest fragment de la novel·la?
- Com imagineu el drac que hi apareix? Per què creieu que Berenguer Riutort reacciona així?
- La lectura pot ser una aventura? Quins llibres d'aventures heu llegit?

- 3. L'obra, tot i que està ambientada en un món fantàstic en l'edat mitjana, ens dona pistes sobre la realitat d'aquella època.**

- Com s'estructurava la societat en l'edat mitjana?
- Quines diferències veus quant a la religió, els treballs i la política respecte a l'actualitat?

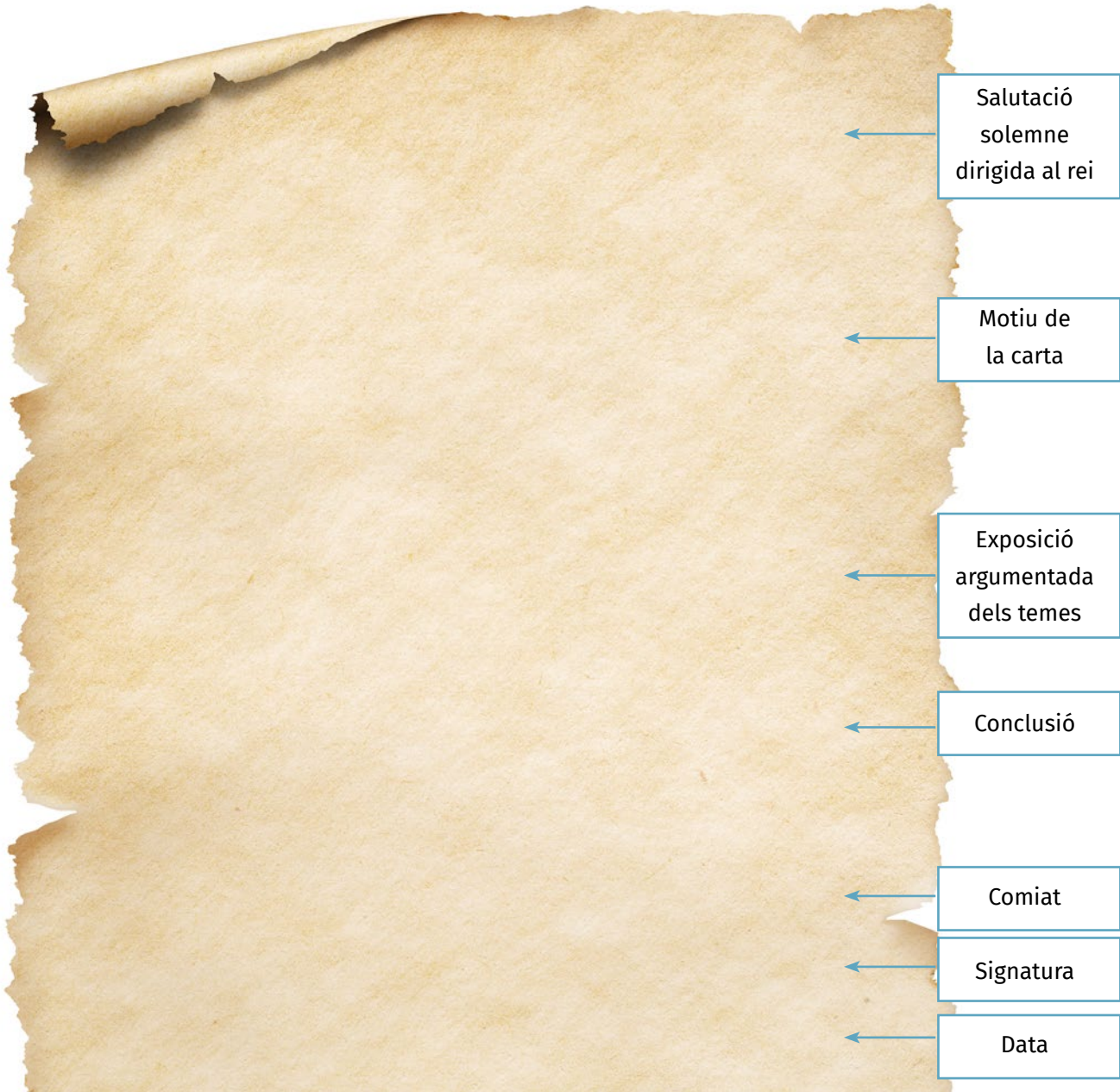
- 4. Sagrari és un personatge que no ha tingut una vida fàcil. Maltractada pels homes, és acollida per la vella Nària, però, tot i això, ha de seguir ocultant-se i desconfiant de tothom, sobretot arran de l'assassinat de la seua mare adoptiva. Comenteu l'evolució d'aquest personatge.**

- Quina motivació fa que Sagrari es recupere de les seues ferides?
- Sagrari ha aconseguit passar d'aprenent a bruixa blanca al final del llibre?
- L'empoderament és el procés pel qual una persona o un grup social aconsegueixen la força o els mitjans necessaris per a enfortir-se en termes econòmics, polítics, socials o laborals. És Sagrari una dona empoderada?
- Busqueu informació sobre la caça de bruixes en l'edat mitjana. Per què es perseguia aquestes dones? Penseu que encara hi ha injustícies i prejudicis cap a les dones?

CREACIÓ LITERÀRIA

1. Escriu la carta que Roger de Llúria confia a Jaume de Montblanc perquè arribi al rei Jaume II. Ha d'incloure les informacions sobre el complot que es prepara contra el rei i el destí que es reserva per a Rogeró Pere. Seguiu l'estructura d'una carta formal.

2. La novel·la que has llegit és el principi d'una trilogia. Com creus que continuaran les aventures dels personatges? Escriu una predicció breu sobre cada un dels personatges següents: Rogeró Pere, Llorenç de Palol, Sagrari, Roderic Marimon, Balasquí i Roger de Llúria. Utilitza temps verbals en futur i condicional, i expressions de probabilitat i possibilitat.
3. Compon la «Balada de la frontera». Busca informació sobre aquest gènere de la cançó trobadoresca i escriu un text en vers en què s'expliquen els esdeveniments del llibre. Pista: hauràs d'escriure un refrany o tornada que es repetisca al llarg del poema.

Quadern didàctic
referit al llibre

Balada de la frontera

(ISBN: 978-84-1358-123-1)

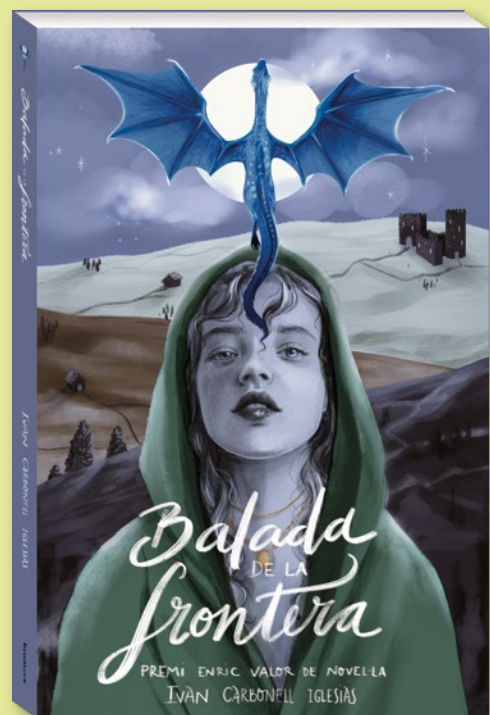
© Xavier Hernández i Garcia

© Edicions Bromera, SLU

www.bromera.com

Balada de la frontera

L'any 1303, la frontera sud del Regne de València és com un tauler d'escacs on es juga una partida entre les corones d'Aragó i de Castella i el regne musulmà de Granada. En aquest escenari, una conspiració amenaça l'almirall Roger de Llúria, alhora que es desperten forces obscures de la natura: als Pirineus ha aparegut un senglar gegantí i un drac ha emergit d'un llac de gel; mentrestant, des del Montseny fins al Barranc de l'Encantada, passant pel Benicadell i el monestir de Santa Maria de la Valldigna, es conjuren bruixes, mags i alquimistes. Enmig de tot això, Rogeró de Llúria, fill de l'almirall, haurà de dur a terme una perillosa missió.

Ivan Carbonell Iglesias

És llicenciat en Filologia Catalana i en Humanitats per la Universitat de València, a més de graduat en Història. Combina el seu treball com a professor de valencià en Secundària amb l'escriptura. Les seues obres han estat reconegudes amb guardons com el Premi Vila de Benissa, el Premi Enric Valor o el Premi Bernat Capó, entre altres.

Naranjalidad

Beatriz Ramo, de nom artístic Naranjalidad, és una il·lustradora d'Alacant. Ha exposat a ciutats com Barcelona, Madrid o Xangai. Ha il·lustrat diversos llibres i ha treballat per a diverses empreses i editorials. El seu treball es caracteritza per la presència constant del retrat, acompanyat amb atmosferes de natura, molts colors i lleugers tocs surrealistes.

